■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اینترنتی: www.jjo.ir
www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی:
info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

سه‌شنبه ۹ بهمن ۱۳۹۷ | ۲۲ جمادی الاولی ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال نوزدهم - شماره ۵۳۱۲ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Tuesday - 2019 Jan 29

حدیث روز: تحف‌العقول

امام رضا(ع):
امین به تو خیانت نمی‌کند، بلکه این تویی که به خائنی امانت سپرده‌ای.

پلک احساس: حافظ

عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت
که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت

امروز در تاریخ:

- بازگشایی فرودگاه‌های کشور به دستور بختیار در نتیجه فشار مردم انقلابی (۱۳۵۷ ش)
- شهادت سردار غلامحسین افشردی، معروف به حسن باقری (۱۳۶۱ ش)
- درگذشت سالك الی ا... حاج اسماعیل دولابی (۱۳۸۱ ش)
- درگذشت کاظم افرندنیا، بازیگر سینما و تلویزیون (۱۳۹۵ ش)
- تولد رومن رولان، نویسنده معروف فرانسوی (۱۸۶۶م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۲/۱۷ — غروب آفتاب: ۱۷/۲۸
اذان مغرب: ۱۷/۴۷ — نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۳۴
اذان صبح (فردا): ۵/۴۰ — طلوع خورشید(فردا): ۷/۰۶

پیش‌بینی آب و هوا چهارشنبه

تهران	اصفهان	اردبیل	بجنورد	گرگان	قزوین	قم	یزد
۱۲ / ۴	۱۱ / ۲-	۹ / ۲-	۶ / ۲-	۱۴ / ۴	۱۲ / ۰	۱۴ / ۲	۱۵ / ۳

حکمت ۳۸۷: نهج‌البلاغه

خیری که در پی آن آتش باشد، خیر نخواهد بود و شری که در پی آن بهشت است شر نخواهد بود و هر نعمتی بی‌بهشت، ناچیز است و هر بلایی بی‌جهنم، عافیت است.

خودنویس

یادداشتی از حامد عسکری
شاعر و نویسنده

اقیانوس‌های کم‌عمق...

حتی گاهی شیشه عینك بدبینی را هم باید حسابی برق انداخت تا بتوانی مردانه دشمنی کنی. (مارك تواین)

من خدایی دارم که مرا با همه جرم و گنه می‌خواهد. بنده او هستم، گر نبخشد من را، اسم بخشندگی از روی خودش بردارد. (مولانا)

در همه زندگی یك جمله را قاب گرفته بودم و بالای سر ذهنم آویزان کرده بودم: فقط مرگ چاره ندارد. (پروفسور سمیعی)

اگر قرار بود نتوانم، خدا مرا نمی‌آفرید. (استیون هاوکینگ)

جملات باحالی بودند نه؟ خواندنشان کیف داد مگر نه؟ اگر توی شبکه‌های اجتماعی برایتان می‌رسید حتما حداقل توی گروه خانوادگی‌تان بازنشرش می‌کردید و استیکر قلب و سپاس فراوان دشت می‌کردید، اما اینجا روزنامه است و در نهایت می‌توانید از این متن عکس بگیرید و عکس را بازنشر کنید، اما صبر کنید هنوز حرفم تمام نشده. این جمله‌های بالا همه‌اش زاییده ذهن ناقص و اندك خودم است و توی آن ساعتی که با تاکسی داشتم به روزنامه می‌آمدم و به یادداشت امروز فکر می‌کردم به ذهنم رسید و یادداشت‌شان کردم تا ستون امروز را با آنها شروع کنم. قصد سرکار گذاشتن‌تان را نداشتم، ولی قبول کنید، باور کردید. باور کردید که مولانا شعر نیمایی که صدسال هم در ایران عمر ندارد می‌گفته. فضای مجازی دقیقا همین بلا را سر ما می‌آورد. نمی‌خواهم ردش کنم. دوساعت نبود اینترنت، یك شهر را فلج می‌کند. ولی قبول کنیم و باور کنیم بزرگ‌ترین و بیچاره کننده‌ترین بلای فضای مجازی همین است. به اقیانوس‌هایی تبدیل شده‌ایم با عمق نیم میلی‌متر. حادثه پلاسکو را یادتان هست؟ همه کارشناس سازه و معماری و تحلیلگر شده بودیم؟ سانچی را چطور؟ یادتان می‌آید چطوره کریدورهای دریایی را ترسیم می‌کردیم و گره دریایی را می‌سنجیدیم و احتمال زنده بودن خدمه را تحلیل می‌کردیم؟ چهار تا جمله از خودم نوشتم و اسم چهارتا دانشمند معروف و چهره سرشناس را چپاندم زیرش و به خوردتان دادم و بعدش هم اعتراف کردم خودم نوشتم. همه مطالبی که روزانه توی فضای مجازی به دستتان می‌رسد و می‌خوانید و احتمالا به اشتراك هم می‌گذارید همین‌طور است. یك جمله به ظاهر زیبا که فقط رسیده و ما خوانده ناخوانده فوروارد‌ش کرده‌ایم تا اهل مطالعه به نظر برسیم. بعد از خواندن این یادداشت به خودتان که بهترین قاضی خودتان هستید، نگاه کنید و ببینید عمق اقیانوس دانایی شما چقدر است؟

زامبی‌ها در ترکیه به میدان آمدند

صدها نفر از ساکنان روستایی در ترکیه در یك جشن شبانه که با تهدید و ترساندن همراه است، شرکت کردند.

به گزارش فرارو، جشنواره بوکوك یك سنت باستانی در روستای Camlica واقع در شهر ادرنه ترکیه است که شرکت‌کنندگان در آن خود را به شکل ارواح و زامبی‌ها درمی‌آورند.

شخصیت‌های ترسناك این جشن که عمدتا کودکان و زنان و پسران جوان هستند با آمدن به خیابان‌ها و زدن در و پنجره‌ها، ساکنان را تهدید می‌کنند.

قدمت جشن بوکوك مشخص نیست اما مردم این روستا معتقدند کسانی که در این جشن شرکت می‌کنند طی یك سال سالم و موفق خواهند بود!

کافه میرداماد

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام حبیب‌ا... فرحزاد در سالروز رحلت حاج اسماعیل دولابی

لقمان زمان ما

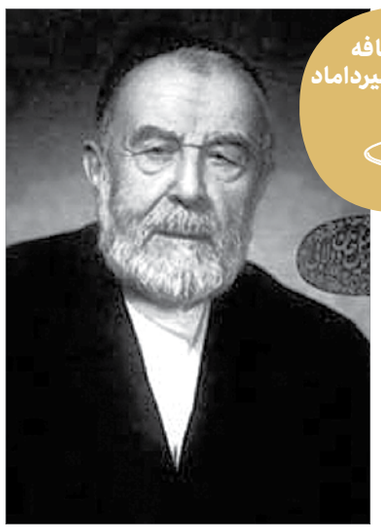

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

نهم بهمن، یعنی امروز سالروز درگذشت حاج‌آقا دولابی است.

حاج اسماعیل دولابی که هر کس محضر او را درك کرده به دنیایی دست یافته که کمتر می‌تواند درباره آن توضیح بدهد. دنیایی که سراسر حس است و به کلام نمی‌آید، یعنی کلمه در برابرش کم می‌آورد، مگر می‌شود حال دل را با کلمه محدود کرد. به قول جناب سعدی: کان را که خبر شد خبری باز نیامد...

سال گذشته در چنین روزی با حسام‌الدین سراج درباره حاج اسماعیل آقا هم‌صحبت شدم. هم او که محضر ایشان را آن‌قدر درك کرده و با او دوست و رفیق شده بود که وقتی حاج اسماعیل جان به جان‌آفرین تسلیم کرد، سراج در گوش او تلقین گفت، قبل این که به خاك بسپارنش. سراج در بخشی از صحبتش گفت: کسی که در سیطره حاج آقا درآمده باشد، از او دیگر گریزش نخواهد بود.

در این یك سال به واسطه دوستی تلاش کردم مفهوم سیطره را بیشتر درك کنم. این که در سیطره روح معلمی معنوی باشی جوری که اگر آن معلم در قید حیات هم نباشد، ذخیره معنوی‌اش آن‌قدر در انبار روحت زیاد باشد که از آن تغذیه کنی و در سخت‌ترین و پیچیده‌ترین شرایط باز هم مَفری، راهی باز شود و تو حالت خوب شود. یك روز آن جمله شگفت‌انگیز را خواندم در کتابی که همان دوست بهم داد و برخی از مجلس‌های حاج اسماعیل در آن ذکر شده است؛ «عیب ندارد...» وقتی مشکلی، کدورتی و... پیش آمد، بگو عیب ندارد!

همین یك جمله دو کلمه‌ای خیلی از گره‌های ذهن و دلت را باز می‌کند. به تو یاد می‌دهد، عبور کنی، نادیده بگیری و منتظر روزها و موقعیت‌های بهتر باشی.

دیروز باید با یك نفر هم‌صحبت می‌شدم درباره حاج‌آقا دولابی. سالروز درگذشتش غنیمتی است تا اندیشه و سبك و مرامش را یادآوری کنیم، شاید که در این روزگار سخت و سنگ، کمی نرم شویم. کمی به‌یاد بیاوریم آفریدگار ما منبع بیکران رحمانیت است و رحمت. فهرستی از آدم‌هایی که به نظرم می‌توان با آنها درباره حاج اسماعیل آقا دولابی صحبت کرد، می‌نویسم. به هر کدام تلفن می‌کنم، نمی‌شود که نمی‌شود. اسباب جور نیست، انگار شرایط جور نیست درباره حاج‌آقا حرف بزنند. اینجور وقت‌ها باید تجربه روزنامه‌نگاری داشته باشی تا حجم کلافگی را تصور کنی. دوباره در اینترنت سرچ می‌کنم: حاج اسماعیل دولابی. عکسی بازی می‌شود، پیرمردی مهربان بهم نگاه می‌کند. زیر لب می‌گویم: حاج اسماعیل‌آقا خودت باید یکی را ردیف کنی... دارم زمان را از دست می‌دهم... امیدوارم الان نگویید عیب ندارد...

شماره نجم‌الدین شریعتی، مجری برنامه سمت خدا را می‌گیرم. معمولا مشاور خوبی است در این مواقع. برایش توضیح می‌دهم موضوع گفت‌وگویم را و می‌خواهم کسی را بهم معرفی کند. می‌گوید: حاج‌آقا فرحزاد اینجا هستند، گوشی را به ایشان می‌دهم...! یادم می‌آید چند بار تاکنون تلاش کرده‌ام به مناسبت‌های مختلف با حجت‌الاسلام فرحزاد گفت‌وگو کنم و هیچ‌وقت موفق نشده‌ام. زیر لب می‌گویم: دمت گرم آقا اسماعیل دولابی ... دمت گرم.

حجت‌الاسلام فرحزاد یکی از کارشناسان برنامه سمت خداست. خوش‌بیان و خوش‌چهره. روحانی‌ای که نصیحت نمی‌کند، جوری صحبت می‌کند که کلامش بر دل می‌نشیند، انگار قلق مردم را به‌خوبی می‌داند، مردم نگاه می‌کنند و حرفت را با عملت قیاس می‌کنند و بعد که دیدند مرد عملی، پای حرفت می‌نشینند. فرحزاد می‌گوید، حدود ۲۰ سالی محضر حاج‌آقا دولابی را درك کرده و گاهی در سفرها نیز با ایشان همراه بوده. حجت‌الاسلام فرحزاد، مرحوم دولابی را لقمان زمانه ما می‌داند و می‌گوید: ایشان اهل دل بودند و اهل معنا و معرفت. ویژگی‌هایی داشتند که نشان می‌دهد خدا به ایشان نظر ویژه داشته. در جوانی هر آنچه را از پدر به ایشان ارث رسیده بود انفاق کرد و از محضر اساتیدی چون مرحوم شاه‌آبادی، مرحوم بافقی و علمای آن زمان بسیار آموخت. بعد به کربلا و نجف سفر کرده و به محضر امیرالمومنین(ع) و امام حسین (ع) توسل کردند تا علم نافع را به ایشان مرحمت کنند. این توسل جواب داد، حاج‌آقا دولابی در حوزه یا دانشگاه تحصیل نکردند، اما خداوند به ایشان نظر کرد و همان‌طور که به لقمان حکمت عنایت کرد، به حاج‌آقا دولابی هم حکمت آموخت بدون این‌که درس خوانده باشد. آیتا... حائری هم بر همین باور بودند که آقای دولابی، لقمان زمان ما بود. من ۲۰ سال از محضر ایشان استفاده کردم و دیدم که چگونه یك حدیث یا آیه را بسیار زیبا تفسیر می‌کردند آن‌گونه که علمایی که در جلسه بودند، شگفت‌زده می‌شدند. کلمات و جملات ایشان را می‌توان معجزه اهل بیت دانست. اخلاق و رفتار ایشان بی‌نظیر بود. ایشان فرشته‌ای بود که رحمانیت و رحیم بودن خداوند را به ما یادآور می‌شد. با سخنانشان چنان امیدی در دل حاضران جلسه پدید می‌آورند که همه را به گریه وا می‌داشتند. خدایی که بسیار مهربان است و هرگز ما را رها نخواهد کرد. سخنرانی‌ها و صحبت‌های ایشان به صورت کتاب و نوار و فیلم در دسترس است و به نظرم مردم همیشه می‌توانند با استفاده از آنها حال خود را خوب کرده و با توکل به خدا روزهای بهتری را سپری کنند.

اخلاق و محبت ایشان آنقدر وسیع و فراگیر بود که اگر فقط چند جلسه پای صحبت ایشان می‌نشستی، اخلاق و رفتارت بشدت تغییر می‌کرد و اطرافیان این تغییر را می‌دیدند و به آن شهادت می‌دادند. نمی‌توانستی شنونده صحبت ایشان باشی و مهربان‌تر و خوش‌خلق‌تر نشوی. همه آنهایی که برای مدت طولانی محضر ایشان را درك کرده‌اند، متفق‌القول هستند که ایشان مورد عنایت ویژه خداوند و چهارده‌معصوم بودند. ادب و تواضع ایشان بی‌نظیر بود و همه را متاثر می‌کرد.

محبت حاج‌آقا دولابی چنان ریشه قوی در دل مردم ایجاد می‌کرده که حال آنها را خوب می‌کرده حال خوب استمراری نه زودگذر. حجت‌الاسلام فرحزاد در این باره می‌گوید: بله! محبت ایشان چون عصاره‌ای بود که در جان می‌نشست و باعث پیشرفت فرد و گسترش فضائل انسانی می‌شد.

اگر خشونت و بداخلاقی در جامعه ریشه بدواند و ماندگار شود، جامعه را از درون می‌خورد و از بین می‌برد. در چنین شرایطی پناه بردن به گفته‌های شخصیت‌هایی مانند حاج‌آقا دولابی می‌تواند سختی دل‌ها را نرم‌تر کند. حجت‌الاسلام فرحزاد در این باره می‌گوید: مطالعه سبك زندگی شخصیت‌هایی مانند حاج‌آقا دولابی و تفکر درباره صحبت‌های ایشان دریچه‌هایی رو به روشنایی به سمت آنها باز خواهد کرد. حاج‌آقا دولابی به مجالست و هم‌نشینی با علما و آنهایی که دلشان بخدا و اهل بیت نزدیك است، تاکید داشتند؛ بنابراین اگر از محضر کسانی که رفتار و کرداری مانند مرحوم دولابی دارند استفاده کنیم حتما به سمت خوبی و خیر حرکت خواهیم کرد.

مقطع حساس کنونی

داستان الو و معجزه عشق

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

گراهام بل، مردی سختکوش و با اراده و مبتکر و خلاق بود. وی از کودکی آرزو داشت تلفن را اختراع کند تا مردم بتوانند از راه دور صدای یکدیگر را بشنوند و با هم ارتباط برقرار کنند. وی در جوانی بارها تلاش کرد این وسیله مفید را اختراع کند، اما در نهایت محصول نهایی، دستگاه فلزیاب یا خرپای سه‌بعدی یا فضاکار یا تلگراف هارمونیك از آب درمی‌آمد. تا آن‌که پس از تلاش و تحقیق و ممارست فراوان بالاخره موفق به اختراع تلفن شد.

گراهام بل وقتی تلفن را اختراع کرد، برای آن‌که شادی خود را با عزیزانش تقسیم کند، اولین تلفن را به نامزدش «آلساندرو لولیتا اوسوالدو» زد. او در اولین مکالمه، به نامزدش گفت: «سلام آلساندرو لولیتا اوسوالدو، چطوری عجقم! درست شد بالاخره.»

وی از آن پس هر روز اختراع خود را تکمیل و نواقصش را رفع می‌کرد و در پایان روز با شماره نامزد خود تماس می‌گرفت و شرح ماوقع را می‌گفت و اعلام می‌کرد که بزودی و پس از گرفتن پول طرح خود و وام ازدواج، جشنی درخور برپا خواهد کرد و وی را به خانه بخت خواهد برد. گراهام بل برای آن‌که در وقت صرفه‌جویی کند و هربار نام کامل و دراز آلساندرو لولیتا اوسوالدو را تکرار نکند، در هر تماس نام او را مخفف و مخففتر می‌کرد: «آلساندرو لولیتا اوس»، «آلسان لولی اوس»، «آله لولی اوس»، «اله لوس»، «الوس» و در نهایت «الو». او از آن پس هروقت نامزدش نیز به او تلفن می‌زد، پس از برداشتن گوشی می‌گفت: «الو» و سپس برایش شارژ می‌فرستاد. و به این ترتیب بود که واژه «الو» در هنگام پاسخ دادن به تلفن، به افواه جهانیان راه یافت و این معجزه عشق است.

دلیلی جالب برای اخراج و جریمه

دادگاه ابوظبی مردی را به اتهام ارسال عکس همسرش در فضای مجازی به پرداخت ۲۵۰ هزار درهم و اخراج از امارات محکوم کرد.

به گزارش ایسنا، دادگاه ابوظبی مردی حدودا ۴۰ ساله را به اتهام ارسال عکس همسرش برای یکی از دوستانش در فضای مجازی، به پرداخت ۲۵۰ هزار درهم و اخراج از امارات محکوم کرد.

دادگاه ابوظبی در گزارشی اعلام کرد که متهم تصویر همسرش را با پوشش نامناسب برای یکی از دوستانش ارسال کرده بود که متهم به جرم خود اعتراف کرد و از دادستان خواست تا در حکم صادر شده تجدید نظر کند.

عکس: میزان

درختان بادام وحشی در ارتفاعات جنوب کشور به شکوفه نشستند

محدودیت سرعت در آزادراه‌های آلمان

اکثریت جامعه آلمان با اعمال حداکثر سرعت مجاز در آزادراه‌های بدون محدودیت این کشور با هدف مقابله با تغییرات آب و هوایی موافقت کردند.

به گزارش ایسنا و براساس نتایج یك نظرسنجی، ۵۲ درصد شرکت کنندگان در این نظرسنجی موافق محدود شدن سرعت خودروها در آزادراه‌های این کشور هستند. حداکثر سرعت مدنظر آنها بین ۱۲۰ تا ۱۴۰ کیلومتر در ساعت اعلام شده است.

در همین حال، کمیته‌ای تخصصی که تحت نظر دولت آلمان فعالیت می‌کند نیز به‌دلیل تأثیر آزادراه‌های بدون محدودیت سرعتِ تردد بر انتشار گازهای گلخانه‌ای، خواستار اعمال محدودیت سرعت تردد وسایل نقلیه موتوری شده است.

با وجود این، اندریاس شویر، وزیر حمل و نقل آلمان که سیاستمداری محافظه کار به شمار می‌رود و اصالتی باواریایی دارد، ضمن اعلام مخالفت با این اقدام گفت که شهروندان در مورد تعیین سرعت تردد خود باید مختار باشند. شویر مدعی شد وضع محدودیت سرعت در امن‌ترین آزادراه‌های جهان که متعلق به آلمان است کمتر از ۵ دهم درصد در میزان انتشار کربن مؤثر خواهد بود. او تاکید کرد ۷ هزار و ۶۴۰ کیلومتر از آزادراه‌های آلمان یعنی معادل ۳۰ درصد آن هم اکنون دارای محدودیت سرعت تردد است و او تا پیش از نهایی شدن تعمیم این محدودیت در ماه مارس آینده با اعضای کمیته تخصصی فعال در این زمینه، دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد.

کم‌خوابی به مرز هشدار رسید

خواب کم می‌تواند خطر ابتلا به آلزایمر را افزایش دهد، چرا که به افزایش سطح پروتئینی منجر می‌شود که در بیماران آلزایمری ایجاد می‌شود. به گزارش خبرآنلاین، کم‌خوابی حتی می‌تواند به انزوای اجتماعی و تنهایی نیز منجر شود. دکتر دانیل بویس از محققان خواب و استاد دانشگاه پیتسبرگ گفت: این نظر بسیار محبوب شده است که به شوخی می‌گویند وقتی بمیرم خواهم خوابید و آرام خواهم گرفت. اما واقعیت این است که اگر کمتر بخوابید زودتر به آن نقطه می‌رسید؛ به همین خاطر برخی مدارس تصمیم گرفته‌اند تا ساعت حضور دانش‌آموزان در مدرسه را مطابق با خواب آنها تغییر دهند تا بچه‌ها بتوانند بیشتر استراحت کنند. قرار است در ماه مارس نمایشگاه خواب برگزار شود و طیف وسیع پیشنهادات مانند انواع تشك، ردیاب خواب، و سلامت و ... عرضه شود. امروزه دانشمندان به این نتیجه رسیده‌اند که بی‌خوابی و کم‌خوابی معضل بزرگی شده و بدتر از «چاقی» در جامعه تبدیل به یك اپیدمی شده است که باید با آن مبارزه کرد.

تأکید دانشمندان امروزه روی «سلامت خواب» است که برای افراد بزرگسال ۷ ساعت در شبانه‌روز تعریف شده، اما کم‌کم رو به کاهش گذاشته است.